

WYROBY LAKIEROWE	NORMA BRANZOWA	BN-69
	Farby suche Ochry	6046-08
		Grupa katalogowa X 18

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są ochry- farby suche otrzymywane przez suszenie i prażenie wydobywanej z kopalni naturalnej glinki stanowiącej mieszaninę glinokrzemianów i uwodnionych tlenków żelaza.

1.2. Zakres stosowania przedmiotu normy. Farby suche ochry stosuje się w przemyśle budowlanym, ceramicznym oraz szklarskim.

1.3. Normy związane

PN-58/C-04400 Pigmenty. Pobieranie próbek
 PN-58/C-04401 Pigmenty. Ogólne metody badań
 PN-66/C-04402 Pigmenty nieorganiczne do wyrobów lakierowych. Metody badań
 PN-66/C-81020 Czerwień żelazowa

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Rodzaje. W zależności od odcienia barwy odróżnia się następujące rodzaje ochry:

- ochra jasna F-5,
- ochra złocista F-7,
- satynober średni F-11,
- ochra czerwona F-18.

2.2. Przykład oznaczenia ochry złocistej F-7:

OCHRA ŻŁOCISTA F-7 BN-69/6046-08

3. WYMAGANIA3.1. Wymagania fizyko-chemiczne

Wymagania	
a) Zawartość barwników organicznych	nieobecne
b) pH wyciągu wodnego	6,25+7,50
c) Zawartość tlenków żelaza w przeliczeniu na Fe_2O_3 , %, co najmniej	10
d) Zawartość wilgoci, %, najwyżej	3
e) Straty przy prażeniu, %, najwyżej	9
f) Zawartość substancji rozpuszczalnych w wodzie, %, najwyżej	2
g) Pozostałość po odsiewie na sicie o boku oczek kwadratowych 0,063 mm, %, najwyżej	1
h) Gęstość, g/cm^3 , najwyżej	3,3
i) Wygląd	miałki proszek bez obcych zanieczyszczeń
- postać	
- barwa i odcień barwy	jasno- do ciemno-żółtej zgodna z wzorcem

3.2. Trwałość. Farby suche ochry - przechowywane w warunkach podanych w 4 + 2 powinny odpowiadać wymaganiom normy w ciągu 2 lat licząc od daty produkcji.

Zjednoczenie Przemysłu Farb i Lakierów
 Ustanowiona przez Dyrektora ZPFiL dnia 11 czerwca 1969 r.
 jako norma obowiązująca w zakresie produkcji od dnia 1 stycznia 1970 r.
 (Mon. Pol. nr 40/1969 poz. 334)

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Farby suche ochry pakuje się w czterowarstwowe worki papierowe pojemności 50 kg.

Na opakowaniu powinien być umieszczony napis zawierający co najmniej:

- a) nazwę zakładu,
- b) oznaczenie wg 2.2,
- c) numer partii lub datę produkcji,
- d) masę netto,
- e) pieczęć pakowacza.

4.2. Przechowywanie. Farby suche ochry należy przechowywać w pomieszczeniach krytych i suchych.

4.3. Transport. Farby suche ochry transportuje się wszystkimi dostępnymi środkami transportu. W czasie transportu produkt należy chronić przed wilgocią.

5. BADANIA

5.1. Rodzaje badań

5.1.1. Badania pełne polegają na sprawdzeniu zgodności ze wszystkimi wymaganiami wymienionymi w 3.1.

Badania pełne należy wykonywać w przypadku badań rozjemczych i badania farby suchej ochry przeznaczonej do produkcji specjalnej oraz przy kontroli okresowej, która powinna być wykonywana co najmniej cztery razy w roku.

5.1.2. Badania niepełne polegają na sprawdzeniu zgodności z wymaganiami podanymi w 3.1 z wyjątkiem badań wymienionych w 3.1 a), g), h).

5.2. Pobieranie próbek należy przeprowadzić wg PN-58/C-04400. Do badań niepełnych wielkość średniej próbki laboratoryjnej powinna wynosić co najmniej 200 g, do badań pełnych - co najmniej 500 g.

5.3. Opis badań

5.3.1. Określenie wykładu należy przeprowadzić nieuzbrojonym okiem w rozproszonym świetle. Farba sucha ochra powinna mieć postać miążskiego proszku, barwy od jasno- do ciemnożółtej bez mechanicznych

zanieczyszczeń. Występujące drobne grudki powinny dawać się łatwo rozcierać w palcach.

5.3.2. Oznaczenie odcienia barwy należy przeprowadzić wg PN-66/C-04402.

5.3.3. Oznaczenie pH wyciągu wodnego należy przeprowadzić wg PN-66/C-04402.

5.3.4. Oznaczenie zawartości substancji rozpuszczalnych w wodzie należy przeprowadzić w PN-58/C-04401 stosując odważkę ochry w ilości 5: 10 g.

5.3.5. Oznaczenie zawartości wilgoci należy przeprowadzić wg PN-58/C-04401.

5.3.6. Oznaczenie pozostałości po przesiewie należy przeprowadzić wg PN-58/C-04401 stosując odważkę badanej ochry w ilości 10 g.

5.3.7. Oznaczenie strat przy prażeniu

5.3.7.1. Wykonanie oznaczenia. W tygielku porcelanowym uprzednio wyprażonym do stałej masy odważyć 1 ÷ 2 g wysuszonej farby ochry pozostałej po wykonaniu oznaczenia wg 5.3.5 z dokładnością do 0,001. Badaną próbkę prażyć w temperaturze 400 ÷ 600°C w ciągu 2 godz. Następnie po zważeniu próbki powtarzać prażenie co ½ godz aż do uzyskania stałej masy.

Straty przy prażeniu (X) obliczyć w procentach wg wzoru

$$X = \frac{(m - m_1) \cdot 100}{m}$$

w którym:

- m - masa badanej ochry przed prażeniem, g,
- m₁ - masa badanej ochry po wyprażeniu, g.

5.3.7.2. Wynik. Za wynik należy przyjąć średnią arytmetyczną wyników co najmniej dwóch oznaczeń różniących się między sobą nie więcej niż o 1% wyniku najmniejszego.

5.3.8. Oznaczenie gęstości należy przeprowadzić wg PN-58/C-04401.

5.3.9. Oznaczenie zawartości tlenków żelaza należy przeprowadzić wg PN-66/C-81020.

5.4. Stwierdzenie nieobecności barwników organicznych należy przeprowadzić wg PN-66/C-81020.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE do BN-69/6046-08

1. Istotne zmiany w stosunku do PN-57/C-81023

a) zamiast podziału na gatunki I i II wprowadzono jedną odmianę ochry o wymaganiach odpowiadających realnym możliwościom producenta i potrzebom odbiorców, w szczególności w zakresie zawartości tlenków żelaza w przeliczeniu na Fe₂O₃,

b) usunięto z normy wymagania odnoszące się do zawartości tlenków wapnia i magnezu oraz zdolności krycia z uwagi na niestosowanie ochry w produkcji wyrobów lakierowych.

Dotychczas obowiązująca PN-57/C-81023 zostaje unieważniona z dniem 31 grudnia 1969 r.

2. Inne nazwy stosowane w obrocie towarowym. Farby suche występują w obrocie towarowym również pod nazwą satynober.

3. Odpowiedniki w normach zagranicznych

Bułgaria BDS 473-62 Охра гоя минерална
CSRS ČSN 67 1211 Anorganické pigmenty - okr přírodní tuzemský
Francja NFT 31-002 Pigments acres
ZSRR ГОСТ 8019-56 Охра сухая

4. Symbol wg SWW: 1311-311.